

Klasifikacija stručnih smjernica u stupnjeve S2k, S2e i S3:

Pomoć u klasifikaciji stručnih smjernica

S2 smjernice

dijele se nakon 2004. godine u dvije skupine - S2e (*'evidence' based*) i S2k (formalni konsenzus) prema slijedećim definicijama:

u slučaju **S2k-smjernica**,

- ⇒ radna skupina za izradu smjernica treba biti reprezentativna i treba uključivati predstavnike svih stručnih društava / organizacija koje sudjeluju u rješavanju istog problema ([DELBI](#)-kriteriji 4 i 5, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4).
  - ⇒ metode kojima se formuliraju preporuke jasno su opisane, u slučaju S2k-smjernica nužne su tehnike formalnog konsenzusa, kao što su konferencijski konsezus, proces nominalne grupe ili Delphi-konferencija ([DELBI](#)-kriterij 10, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4).
  - ⇒ svaka preporuka diskutira se i prihvaća u okviru strukturiranog postupka donošenja konsenzusa kojeg vodi neutralni moderator, čiji su ciljevi pronalaženje rješenja otvorenih problema, zaključna ocjena i preporuke, kao i ocjena jačine konsenzusa.
  - ⇒ smjernicama je priložen opis metodičkog postupka - „*izvješće o izradi smjernica*“ ([DELBI](#)-kriterij 29, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4).
- Napomena: Preporuke iz skupine S2k smjernica ne sadrže podatke o medicinski utemeljenim spoznajama, kao niti stupanj '*evidencije*', jer temeljni princip metodičkog postupka ne obuhvaća sistematsku obradu medicinski utemeljenih spoznaja.

u slučaju **S2e-smjernica**,

- ⇒ nužno je sistematsko pretraživanje, izbor i ocjena znanstvenih dokaza (*'evidencije'*) po pitanju relevantnih kliničkih tema.
- ⇒ pri tome na prvom mjestu stoji sistematsko pretraživanje već objavljenih smjernica na istu temu i procjena, mogu li se pojedinačne preporuke iz smjernica preuzeti ili adaptirati ([DELBI](#)-kriteriji 30-34, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4).
- ⇒ nakon toga slijedi vlastito pretraživanje literature prema standardnoj metodi ([DELBI](#)-kriterij 8, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4) .
- ⇒ ako se pri pretraživanju medicinski utemeljenih spoznaja u traganju za '*evidencijom*' primjenjuju sistematske metode, strategiju pretraživanja literature treba opisati detaljno s navođenjem ključnih riječi korištenih u pretraživanju, kao i izvora pretraživanja (elektroničke banke podataka, banke podataka, sistematski pregledni radovi, listanje

stručnih časopisa, kongresna izvješća, druge smjernice) ([DELBI](#)-kriterij 8, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4) .

- ⇒ kriteriji odabira medicinski utemeljenih spoznaja ('*evidencije*') eksplicitno su navedeni, osobito kriteriji isključivanja ([DELBI](#)-kriterij 9, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4) .
- ⇒ pretraživanje se obavlja prema a priori utvrđenim kriterijima, a odabrane medicinski utemeljene spoznaje ('*evidencija*') ocjenjuju se prema metodičkoj kvaliteti dok se rezultati predstavljaju u '*tablici evidencije*'.
- ⇒ na temelju procjene rezultata određuje se jačina '*evidencije*' ('*stupanj evidencije*').
- ⇒ smjernicama je priložen opis metodičkog postupka ('*izvješće o izradi smjernica*') ([DELBI](#)-kriterij 29, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4).

S3 smjernice

u slučaju **S3-smjernica**,

- ⇒ radna skupina za izradu smjernica treba biti reprezentativna i treba uključivati predstavnike svih stručnih društava / organizacija koje sudjeluju u rješavanju istog problema ([DELBI](#)-kriteriji 4 i 5, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4).
- ⇒ nužno je sistematsko pretraživanje, izbor i ocjena znanstvenih dokaza ('*evidencije*') po pitanju relevantnih kliničkih tema.
- ⇒ pri tome na prvom mjestu stoji sistematsko pretraživanje već objavljenih smjernica na istu temu i procjena, mogu li se pojedinačne preporuke iz smjernica preuzeti ili adaptirati ([DELBI](#)-kriteriji 30-34, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4).
- ⇒ nakon toga slijedi vlastito pretraživanje literature prema standardnoj metodi ([DELBI](#)-kriterij 8, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4) .
- ⇒ ako se pri pretraživanju medicinski utemeljenih spoznaja u traganju za '*evidencijom*' primjenjuju sistematske metode, strategiju pretraživanja literature treba opisati detaljno s navođenjem ključnih riječi korištenih u pretraživanju, kao i izvora pretraživanja (elektroničke banke podataka, banke podataka, sistematski pregledni radovi, listanje stručnih časopisa, kongresna izvješća, druge smjernice) ([DELBI](#)-kriterij 8, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4) .
- ⇒ kriteriji odabira medicinski utemeljenih spoznaja ('*evidencije*') eksplicitno su navedeni, osobito kriteriji isključivanja ([DELBI](#)-kriterij 9, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4) .
- ⇒ pretraživanje se obavlja prema a priori utvrđenim kriterijima, a odabrane medicinski utemeljene spoznaje ('*evidencija*') ocjenjuju se prema metodičkoj kvaliteti i rezultati su predstavljeni u '*tablici evidencije*'.
- ⇒ na temelju procjene rezultata određuje se jačina '*evidencije*' ('*stupanj evidencije*').
- ⇒ metode kojima se formuliraju preporuke jasno su opisane, u slučaju S3-smjernica nužne su tehnike formalnog konsenzusa, kao što su konferencijski konzesus, proces nominalne grupe ili Delphi-konferencija ([DELBI](#)-kriterij 10, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4)
- ⇒ svaka preporuka diskutira se i prihvaća u okviru strukturiranog postupka donošenja konsenzusa kojeg vodi neutralni moderator, čiji su ciljevi pronalaženje rješenja otvorenih problema, zaključna ocjena i preporuke, kao i ocjena jačine konsenzusa.
- ⇒ rezultat strukturiranog konsenzusa vodi objavljivanju „*jačine*“ stupnja preporuka: A (izrazito se preporučuje), B (preporučuje se) ili 0 (otvorena preporuka)
- ⇒ u završenim smjernicama svakoj preporuci pridodana je '*evidencija*' i stupanj preporuke ([DELBI](#)-kriterij 12, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4) .
- ⇒ smjernicama je priložen opis metodičkog postupka ('*izvješće o izradi smjernica*') ([DELBI](#)-kriterij 29, kategorija odgovora najmanje 3 odn. 4).